

Dyscalculieprotocol

2025-2026

Voorwoord

De dyscalculiefaciliteiten kunnen alleen verleend worden als de leerling beschikt over een officiële verklaring ernstige reken- en wiskunde problemen /dyscalculie (ERWD). Bij aanmelding brengen de ouders of verzorgers de erkende dyscalculieverklaring en handelingsplannen mee. De dyscalculiepas, die de leerling op basis van de deskundigenverklaring ontvangt, geeft recht op de volgende faciliteiten:

1. dispenserende aanpakken voor reguliere toetsen, ER-toetsen en examens
2. compenserende aanpakken
3. optimaliserende aanpakken
4. remediërende aanpakken

Inhoud

1	Dispenserende aanpakken	4
1.1	Reguliere toetsen en beoordelingen	4
1.2	Rekentoets	4
1.3	Centraal Examen	4
2	Compenserende aanpakken	5
3	Optimaliserende aanpakken	6
4	Remediërende aanpakken.....	7

1 Dispenserende aanpakken

In paragraaf 1.1, 1.2, en 1.3 zijn de dispenserende aanpakken voor reguliere toetsen en beoordelingen, ER-toetsen en examens beschreven.

1.1 Reguliere toetsen en beoordelingen

- Tijdsverlenging bij proefwerken en overhoringen waarbij rekenwerk een substantieel onderdeel is: 20% van de tijd die voor het maken van het werk bepaald is. Een kortere toets wanneer extra tijd niet mogelijk is.
- In de toetsweken geldt verlenging van de toetstijd indien het gaat om toetsen waarbij rekenwerk een substantieel onderdeel is: 20% van de tijd die voor het maken van het werk bepaald is.
- De toetsen in de reguliere weken met tijdsverlenging worden gewoon afgenomen in de klas. Het recht op tijdsverlenging betreft 20% van de proefwerktijd; voor een toets van 40 minuten geldt dat leerlingen met tijdsverlenging 48 minuten krijgen (in de praktijk is dit dus de gehele les). Toetsen met tijdsverlenging passen op die manier binnen de reguliere lestijd.
- Gebruik van de goedgekeurde rekenkaart van College van Toetsen en Examens (CVTE). Deze wordt verstrekt door de vakdocent (wiskunde, natuurkunde, scheikunde, biologie, economie, bedrijfseconomie of een ander vak waarbij rekenwerk noodzakelijk is) aan het begin van de toets en dient na afloop ingeleverd te worden.
- De leerling neemt dus geen eigen exemplaar mee. Het is mogelijk om van tevoren tijdens de lessen te oefenen met de rekenkaart en het gebruik ervan.
- De leerling mag voor alle toetsen een rekenmachine gebruiken. Uitzondering hierop zijn de toetsen voor het hoofdrekenen.
- Vastgestelde correctieregels. Er geldt een maximum puntenaftrek voor fouten die meermaals worden herhaald. Doorrekenfouten zullen niet worden aangerekend. De docent kan bij schriftelijk werk de beoordeling aanpassen (denk hierbij aan fouten door omkeringen). Hierover kan geen discussie worden gestart met de betreffende docent.

1.2 Rekentoets

Alle leerlingen moeten hun schoolcarrière afsluiten met een rekentoets. Leerlingen, die examen in het vak wiskunde doen, voldoen al aan deze eis, aangezien het vak rekenen een onderdeel van het examen wiskunde is. Leerlingen zonder wiskunde (op de Havo) maken op school een rekentoets. Dit zijn leerlingen met en zonder dyscalculie.

1.3 Centraal Examen

De leerling die beschikt over een officiële verklaring ernstige reken- en wiskundeproblemen/ dyscalculie (ERWD) mag de standaardrekenkaart ook gebruiken bij de centrale examens waarbij rekenwerk een substantiële rol speelt. Het zal hierbij in het algemeen gaan om vakken zoals wiskunde en economie.

2 Compenserende aanpakken

De onderwijsbehoeften van leerlingen met ernstige rekenproblemen/dyscalculie zijn, in algemene zin, als volgt te omschrijven:

- Zij hebben beperking van de leerstof nodig en uitbreiding van de oefentijd. Deze leerlingen hebben meer instructietijd/instructiemomenten nodig en de instructie dient daarnaast afgestemd te zijn op het niveau van de leerling.
- Zij hebben systematische feedback van de docent nodig. Deze feedback dient gericht te zijn op het leerproces (de uitvoering van de taak: die opgedeeld zijn in kleinere deelactiviteiten én die de denkhandelingen concreet ondersteunen met materiaal en of concrete, abstracte voorbeelden).

3 Optimaliserende aanpakken

Tijdens de ondersteuningslessen wiskunde kunnen leerlingen herhalend en optimaliserend oefenen.

4 Remediërende aanpakken

Extra (individuele) rekenbegeleiding kan aangeboden worden aan leerlingen met een dyscalculieverklaring als zij daar behoefte aan hebben of als de resultaten onvoldoende zijn. Deze interventie wordt niet standaard binnen de school aangeboden.

Een Remedial Teacher of een rekenspecialist kan ingezet worden ter vermindering van de rekenhiaten. Met remediërende aanpakken / trainingen kunnen de rekenvaardigheden op declaratief en procesniveau verbeterd worden. De RT'er/rekenspecialist kan instructie en feedback geven op handelend, concreet en of abstract rekenniveau (handelingsmodel). Bijvoorbeeld met rekenwerkgesprekken naar aanleiding van reken-/wiskunde(toets)opdrachten. Ook kan een RT'er/rekenspecialist psycho-educatie verzorgen middels dyscalculie-coaching. Dit is om de weerbaarheid en de redzaamheid van de leerling te verbeteren.